

Воздвіженіє честнаго і животворацаго крста

Спаси гдн, люди твоѡ, и благословн дортоаніе твоє, побѣды православному христїаному на споротивныа дѣрѡ, и твоє сохранѡа крѣтомъ твоимъ жителство.

Величаемъ тѡ, живодавче хрѣте, и чтимъ крѣтъ твоѡ свѣтѡ, имже насъ спсѡи єси отъ рабѡты вражїа.

Spasí, Hóspodi, lúdi Tvojá, i blahosloví dostojáňije Tvoje, pobídy pravoslávnyim chriřt'jánom na sporotivnyja dáruja, i Tvoje sochraňaja Krestóm Tvojím žitelstvo.

Veličájem Tǎ, Živodávče Christé, i čtím Krést Tvój svjatýj, imže nás spásil jesi ot rabóty vrážija.

SRDCA BLAHÝ HLAS

*Hospodine! Vďaka za šťastie
i za smútok, čo um zdoláva.
Nepriebojný štít nás nezastrie,
trýznime sa neraz v obavách.*

*Vari býva núdza o tieseň?
No srdiečko, bijúc skrúsené,
modlitbami dušu povznesie.
Blaho, to je s Bohom zblíženie.*

JAK JSEM SI UŽIL POUŤ DO SPIŠSKÉ NOVÉ VSI

Pout' jsem si převelice užil! S přáteli z celého Česka i Slovenska jsme se rozhodli procestovat celé slovenské Pravoslaví, jenž započalo v Bratislavě, a nakonec končilo v Spišské Nové Vsi. Opravdu těžko se hledají slova, která by popsala mé pocity z celé této poutě, proto na to půjdu trochu z jináčího úhlu pohledu a to tak, že nejprve vyjmenuji, jaký pocit jsem cítil z pravoslavného Slovenska a následně se vyjádřím ke Spišské Nové Vsi jako takové a co to pro mě jako člověka, jenž byl vychován ve velice ateistickém prostředí vše ve finále znamenalo.

První věcí určitě byla pohostinnost, která neznala meze; Ano, samozřejmě i my v Česku jsme taktéž relativně dost pohostinní, ovšem nemohu se ubránit pocitu, že v Česku to často vidíme spíše až jako takovou „investici do budoucna“, kdy tím že i přes to uděláme dobrý skutek, tak často již bohužel myslíme na budoucnost ohledně toho, jak se nám to pozitivně vrátí. Mezitím co zde na východním Slovensku jsem tento pocit nezachytil a měl jsem pocit, že to zdejší lidé dělají opravdu od srdce.

Druhá věc, která mě taktéž velice příjemně překvapila, byla diverzita lidí. Ať už jste muž, či žena, mladý – starý, Čech – Slovák, narozen do víry – konvertován, ať už je vaše pozadí jakékoliv, je opravdu náročné necítit pocit lásky a komunity, jelikož naše víra nás ve finále perfektně pojí. Toto je taktéž velice dobré znamení, jelikož to krásně ukazuje, že víra není nějaká věc našich pradědečků a prababiček, ale je to i něco, o co se zajímají i mladí lidé, díky čemuž vzniká skvělá rovnováha mezi mládežnickými ambicemi a stařeckou moudrostí.

Ve finále, co bych taktéž zmínil o pravoslavném Slovensku je uvědomění, že žítí ve víře je vlastně kompletně normální věc, a dokonce i velice prospěšná. Pro

mě jako člověka, který má ve svém okolí opravdu málo křesťanů, jsem dříve často vedl vnitřní monolog, zda jsem udělal správné rozhodnutí, zda stojí za to bojovat s neporozuměním od svých přátel a příbuzných, zda bych se na to vše neměl vykašlat a jít si „užívat života!“. Přece jen žijeme pouze jednou! No řekneme, že tento výlet na Slovensko mi zase opět hezky potvrdil, že křesťané jsou taktéž normální lidé, se kterými se dá normálně a krásně bavit i o čemkoliv jiném než o víře. Zároveň ta láska a disciplína, kterou my křesťané uvnitř uchováváme v nás plodí opravdu krásné ovoce, což z nás dělá opravdu dobré charaktery, kteří jsou opravdu příjemné na to být okolo. Takže jsem velice rád,

že jsem měl možnost se na chvíli dostat pryč z velice ateistického prostředí a mohl jsem se na to kouknout z větší perspektivy.

Co se týče samotné Spišské Nové Vsi, tak je to opravdu překrásné město! Náš den započal hned ráno, kdy jsme přišli na pout', což byla velice krásná procházka po okolí s několika zastávkami, kde se rozdávalo jídlo, dávali kázně, a tak podobně... Po návratu poutě jsme dostali oběd, kdy jsem úplně poprvé ochutnal „Boršč“, které i přes nezvyklý vzhled je velice dobrý, následně následovala prezentace o různých monastýrech v Rumunsku a poté byl „volný program“, kdy jsem měl zajímavé konverzace s různými lidmi.

Druhý den byl ovšem pro mě osobně velice zajímavý, jelikož jsem dostal poprvé možnost sloužit u oltáře, což bylo opravdu obohacující, jelikož jsem mohl vidět na vlastní oči, jak to vůbec vše funguje takto za „zavřenými dveřmi“. Celkově tento zážitek a výlet hodnotím jako nesmírně obohacující, a jsem nesmírně rád za všechny lidi které jsem poznal a nemohu se dočkat na příští rok, kdy se doufejme bude podobný výlet opakovat!

bratr Václav z Česka

17. PŮŤ Z ULIČA DO ULIČSKÉHO KRIVÉHO KU KAPLNKE IGUMENA IGNATIJA (ČOKINU), SPOJENÁ S OSLÁVENÍM SVIATKU PREOBRAŽENIJA HOSPÓDŇA

Tento rok, ako už je tradíciou celých 17 rokov, sa konala jedna z našich obľúbených letných akcií vôbec, a to púť z Uliča do Uličského Krivého na horku (ako to všetci voláme) k hrobu igumena Ignatija Čokinu. Púť je spojená s oslavou významného sviatku Preobraženia (Premenenia) Hospoda Isusa Christa na hore Tábor.

Všetci sme sa na túto udalosť už dlho vopred tešili. Videli sme sa s niektorými po roku, s ďalšími aj po desiatich. Odniesli sme si mnoho krásnych duchovných dojmov a zážitkov. Ďakujeme milostivému Bohu, že nám požehnal púť krásnym slnečným počasím.

Púť začala v nedeľu molebnom o 17.00 hod. v chráme Pokrova Pre-svätej Bohorodičky v Uliči. Pútnikov bol, sláva Bohu, hojný počet. Ku kaplnke na horku sme došli okolo 18.30 hod. Všetci sme sa poklonili ostatkom otca Ignatija pri jeho hrobe. Nasledovalo občerstvenie, malé posvätenie vody, vsenočné bdenie a po polnoci prvá svätá Liturgia. V pondelok bola sviatočná Liturgia ráno o 8.30 hod. Aj tu bolo mnoho kňazov a veriacich. Mnohí prišli aj zo zahraničia a takto ukázali svoju lásku k významnej osobnosti Pravoslávia na Slovensku, otcovi Ignatijovi. Je veľmi dôležité, aby sme si ho takto uctili a tým aj oslávili Boha. Po Liturgii nasledovalo posvätenie ovocia, obchod okolo chrámu s čítaním Evanjelií, panychída na hrobe otca Ignatija a nakoniec pohostenie.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa postarali o to, aby sa táto akcia konala, otcom

duchovným z Uliča a Uličského Krivého, ktorí ju každoročne organizujú, ich veriacim za vynikajúce pohostenie. Ďakujeme predovšetkým Hospodu Bohu a v neposlednom rade otcovi Ignatijovi, ktorý nám tento duchovný klenot zanechal.

Účastníčka púte

MOLEBEN NA ZAČÁTEK ŠKOLNÍHO ROKU KATEDRÁLNI CHRÁM SVATÉHO CYRILA A METODĚJE V PRAZE

LETNÍ TÁBOR V ŘECKU 2024: CESTA PLNÁ RADOSTI A DUCHOVNÍHO OBOHACENÍ

S požehnáním Jeho Vysokopřeosvícenosti arcibiskupa pražského a českých zemí Michala se letos uskutečnil další pravoslavný letní tábor v Řecku. Tento rok jsme se opět vrátili do táborového komplexu Svatá Trojice (Agías Triádos), nedaleko vesnice Gomati, kde jsme strávili nezapomenutelných 14 dní plných duchovních zážitků, přátelství a radosti.

Organizátorem zájezdu byla Pravoslavná Cyrilometodějská škola, pořadateli tábora byli protojerej otec Vasyl Čerepko, jeho choť mátuška Tetiana, která plnila úlohu zdravotnice, a jejich syn Vasyl, který zde působil jako hlavní vedoucí. Celkem se přihlásilo více než 60 účastníků z různých částí pražské eparchie. Náš tábor začal v pátek 9. srpna, kdy jsme se ráno sešli na Opatově v Praze a vydali se na náročnou cestu autobusem, která trvala více než 24 hodin. Přestože byla cesta dlouhá, moderní autobus nám poskytl potřebné pohodlí, a tak děti cestu zvládly skvěle. Během cesty jsme zpívali, hráli hry a především se učili táborovou hymnu.

Po příjezdu do tábora jsme se všichni shromáždili k děkonné modlitbě „moleben“, abychom poděkovali za šťastnou cestu a poprosili o Boží ochranu během pobytu. První den jsme po dlouhé cestě strávili odpočinkem u moře, na který se děti velmi těšily. Každý den začínal a končil modlitbami, což vytvářelo krásný rytmus našeho táborového života. Ráno, po ranní modlitbě, jsme vztyčovali vlajku tábora a zpívali naši hymnu, zatímco večer jsme se scházeli k večerní modlitbě. Děti byly rozděleny do skupin podle věku, přičemž každou skupinu vedli zkušení kurátoři – dospělí a starší děti, které už s táborem měly bohaté zkušenosti.

Hlavním cílem programu tábora bylo téma „Dvě cesty – jeden cíl“, tedy ukázat dětem oba posvěcené životní směry Bohem – cestu rodinného života a cestu mnišství. Některé večery měl otec Vasyl poučný teologický výklad k tomuto tématu, který nás hluboce obohatil a pomohl dětem lépe porozumět těmto životním cestám.

Dny v táboře byly plné aktivit. Dva-krát denně jsme chodili k moři, hráli týmové hry, organizovali turnaje ve fotbale a basketbalu a také jsme tvořili – děti s mátuškou Tetianou zdobily sklenice mušlemi a pískem, které si následně odvezly domů jako památku. 15. srpna jsme měli speciální večer, kdy jsme pozvali rodinu otce Vasiliose z Řecku. Připravili jsme pro ně grilování, které se proměnilo v obrovskou hostinu zakončenou tančováním pod širým nebem.

Dalším nezapomenutelným zá-

žitkem byla plavba kolem Svaté Hory Athos, která se konala 17. srpna. Děti měly možnost vidět kláštery: Dochiar, Xenofont, Dionisiat, Gregoriat, monastýr svatého Pavla a monastýr svatého Panteleimona, které se tyčí nad mořem, a přiblížit se tak k samotné duši Pravoslaví. 19. srpna jsme si užili večer pod širým nebem, kdy jsme nejprve sledovali film a poté se modlili s výhledem na Svatou Horu Athos. Tento zážitek dětem ukázal, že je možné se modlit i mimo chrám a že Boží přítomnost můžeme cítit kdekoliv.

Významným dnem byla také návštěva dvou chrámů v Soluni – metropolitního chrámu svatého Řehoře Palamy a chrámu svatého Dimitria, kde jsme měli možnost vidět ostatky těchto významných světců. Poté jsme se zastavili u Bílé věže, která patří k neznámějším památkám města. Během návratu zpět do tábora jsme se zastavili na pozdní oběd v místní restauraci, kde jsme měli na výběr z několika řeckých jídel. Jako sladká tečka oběda nás čekal chutný dort, který byl připraven na počest naší oslavenkyně Lály. Poslední den před odjezdem – 22. srpna jsme vyrazili na skály, kde děti skákaly do hluboké vody, což byl pro mnohé z nich velký zážitek. Večer jsme zakončili slavnostním programem, při kterém děti předvedly nacvičené tance. Ke konci dne jsme ocenili nejlepší skupiny a rozdali diplomy. Poslední dva dny byly vyhrazeny na cestu zpět do Prahy.

Během pobytu se děti nejen naučily duchovnímu životu, ale také si osvojily samostatnost. Jelikož byly po celou dobu bez rodičů, měly možnost se zapojit do chodu tábora a podle rozpisu pomáhat, například s úklidem sociálních zařízení nebo s přípravou jídel a mytím nádobí. Tato zkušenost je vedle nejen k větší zodpovědnosti a soběstačnosti, ale i k uvědomění si toho, co pro ně dělají s každodenním nasazením jejich rodiče.

Na závěr bychom rádi vyjádřili hlubokou vděčnost Jeho Vysokopřeosvěcenosti vladykovi Michalovi za jeho modlitby a požehnání, které nás provázely po celý pobyt, a také pražským církevním obcím, katedrálímu chrámu svatého Cyrila a Metoděje, chrámu Zvěstování přespvaté Bohorodice na Slupi a chrámu svaté velkmučnice Kateřiny Alexandrijské za jejich příspěvek, díky kterému se mohla uskutečnit cesta do Soluně a plavba kolem Svaté Hory Athos. Srdečně děkujeme také otci Vasiliosovi a jeho mátušce, kteří na nás každý rok trpělivě čekají a přivítají nás vždy s otevřenou náručí. Zvláštní poděkování bychom rádi vyjádřili i duchovním z Pražské pravoslavné eparchie, kteří se angažovali a informovali rodiče dětí o existenci tohoto tábora, čímž přispěli k jeho úspěšnému naplnění. Rádi bychom rovněž poděkovali všem vedoucím tábora a paním kuchařkám, které každý den připravovaly chutnou a pestrou stravu, jež nám dodávala sílu na všechny naše aktivity.

Tento tábor nebyl jen obyčejnou dovolenou u moře, ale skutečnou duchovní putí, která dětem ukázala, že je možné žít pravoslavnou víru každý den a na každém místě. Doufáme, že se v příštím roce opět setkáme poblíž vesnice Gomati na dalším táboře „Blagovest“. DĚKUJEME!

Iliaš Atie, Pravoslavný chrám Svatého Cyrila a Metoděje

***Naša pozn.:** viac foto z tábora si pozrite na s. 35*

FILIOQUE

Dodatok *Filioque* je jedným z najvýznamnejších teologických sporov medzi Východom a Západom. Jeho podstata spočíva v rozšírení nicejsko-carhradského vyznania viery, konkrétne v článku o Duchu Svätom. Pôvodné vyznanie, prijaté na prvých dvoch všeobecných snemoch v Niceji (325) a Konštantínopole (381), vyznáva, že Duch Svätý „vychádza z Otca“. Západná cirkev však pridala k tomuto článku dodatok *Filioque*, ktorý hovorí, že Duch Svätý „vychádza z Otca i Syna“.

Dodatok *Filioque* vznikol na Západe v reakcii na ariánsku herézu, ktorá popierala božstvo Syna. Pre teológov Západu malo zmysel zdôrazniť úzke spojenie medzi Otcom a Synom v procese vychádzania Ducha Svätého, aby sa tým potvrdila rovnosť medzi osobami Svätej Trojice. Tento dodatok však nebol nikdy oficiálne prijatý na všeobecných snemoch, ktoré sa konali pred rozdelením veľkou schizmou. Pravoslávna teológia považuje túto zmenu za neoprávnenú a za zásah do kresťanskej tradície.

V pravoslávnom chápaní je základnou pravdou, že každá z troch božských osôb má svoje špecifické vlastnosti. Otec je zdrojom božstva, Syn je večne rodený z Otca a Duch Svätý večne vychádza z Otca. Táto jednota pochádza z jednej božskej podstaty, no osoby zostávajú odlišné vo svojich úlohách a vlastnostiach. Všetky tri osoby sú rovné, neexistuje hierarchia v samotnej podstate ich božstva.

Dodatok *Filioque* narušuje túto rovnováhu tým, že pridáva nový vzťah medzi Duchom a Synom, čím môže vzniknúť dojem, že Duch Svätý má dvojaký pôvod – z Otca aj zo Syna. To vytvára dojem, že Duch je akosi „slabšou“ alebo „nižšou“ osobou, závislou nielen na Otcovi, ale aj na Synovi, čo vedie k nesprávnemu pochopeniu vnútorných vzťahov v Trojici.

Z pohľadu pravoslávnej Cirkvi má *Filioque* niekoľko zásadných nedostatkov:

1. **Porušenie tradície:** Filioque bolo pridané bez súhlasu všeobecného snemu.
2. **Zmena chápania Boha:** Pravoslávne chápanie Trojice zdôrazňuje, že Otec je jediným prameňom božstva. Grécka teológia nazýva tento vzťah „monarchia Otca“. Pridaním Syna ako ďalšieho zdroja pre Ducha sa táto jednota porušuje a vytvára sa nové chápanie vnútorného života Trojice.
3. **Jednostranné rozhodovanie:** Západná cirkev prijala dodatok Filioque bez konzultácie s Východom, čo porušuje zásadu spoločného rozhodovania v Cirkvi. Takýto postup prispel k rozdeleniu a narušeniu jednoty Cirkvi.
4. **Teologická nepresnosť:** Pravoslávni teológovia upozorňujú, že biblický a patristický základ pre Filioque je sporný. Jánovo evanjelium (Jn 15, 26) jasne hovorí o Duchu, ktorý vychádza z Otca, no nikde sa nehovorí, že vychádza aj zo Syna.

Pravoslávna Cirkev považuje dodatok Filioque za nevhodný. Narúša totiž jemnú rovnováhu v chápaní vzťahov v Svätej Trojici a neberie do úvahy autoritu všeobecných snemov. Preto pravoslávna tradícia trvá na tom, že Duch Svätý vychádza iba z Otca, čím sa zachováva pravá jednota Trojice a neporušuje sa dedičstvo prvých cirkevných Otcov.

Peter Bobak

Zdroj: Pavel Aleš, Cirkevné dejiny II. Kresťanská cirkev v období všeobecných snemov. **Foto:** ya.ru

HĽADÁME SPONZOROV

Drahí čitatelia,

keďže na Istine nám všetkým záleží, chceli by sme, aby sa zdokonaľovala a posúvala ešte ďalej. Radi by sme tiež zvýšili jej kvalitu. Toto sa však potom odrazí aj na jej cene. Preto by sme privítali Vaše dary.

Takouto formou by sme mohli zvýšiť kvalitu, ale zároveň zvýšiť cenu len minimálne. My redaktori venujeme Istine svoj čas bez nároku na odmenu. Všetky peniaze idú len na tlač a poštovné. Ak môžete, pomôžte.

IBAN (Fio banka):

SK19 8330 0000 0025 0228 2852

PREČO NOSÍME PRI SEBE ČOTKY A AKÝ PRE NÁS MAJÚ VÝZNAM

Mnoho z nás nosí pri sebe na krku krížik, ktorý nás ochraňuje a pomáha nám v našom každodennom uponáhľanom živote ostať bližšie pri Bohu. No okrem krížika sa v Cirkvi u veriacich veľakrát objavujú aj čotky. Čotky sú pomocný predmet, ktorý nám slúži ako pripomienka potreby neprestajnej modlitby (1Tes 5, 17). Sú prostriedkom na počítanie prečítaných alebo vyslovených modlitieb a poklonov. Skladajú sa zo šnúrky s navlečenými korálkami alebo uzlíkmi a krížikom. Čotky sa držia v ľavej ruke, aby sme sa s pravou mohli prežehnávať. Používajú sa najmä v mnišstve. Hoci sa používajú na počítanie (potrebný počet úklonov alebo modlitieb), ich hodnota je oveľa vyššia ako hodnota počítacieho nástroja. Vážna dôležitosť tohto lieku je zrejmá zo skutočnosti, že niekedy sa čotky prirovnávajú a dokonca nazývajú duchovným mečom. V zásade to nie je prekvapujúce. Najdôležitejším prvkom je samotný kríž, obraz Christovho kríža, nástroj nášho vykúpenia, znak víťazstva nad smrťou, diablom a hriechom.

Taktiež nám čotky slúžia ako pripomienka bdelosti a modlitby a podieľajú sa na modlitebnej práci, komunikácii modliaceho sa s Bohom. Napriek tomu, že používanie čotiek nie je obmedzené len na oblasť mnišského života, stále existujú obmedzenia týkajúce sa prípustnosti ich používania medzi laikmi. Mali by sme vedieť a myslieť na to, že aby sme mohli čotky používať, je vhodné a užitočné mať požehnanie nášho spovedníka, ktorý vie zvážiť, či je to pre nás užitočné. Mnoho veriacich si neuvedomuje tú silu modlitby, ktorú v sebe čotky každodenným používaním majú. Preto náš duchovník musí zvážiť na základe nášho duchovného života, či to robíme predovšetkým zo zbožných dôvodov, napríklad preto, aby sme sa naučili Isusovu modlitbu a tým sme sa dostali bližšie k Bohu alebo pre niečo iné. *“Mali by sme dávať pozor na to, aby používanie čotiek nebolo prejavom našej pýchy*

a nadradenosti ukázať druhým, že ja čotky používam a modlím sa Isusovu modlitbu. V opačnom prípade riskujeme, že padneme do hriechu, lebo naša modlitba nebude prejavom zbožnosti a úcty, ale prejavom pýchy a nadradenosti. Nemali by sme čotky nosiť ani ako módný doplnok. Preto laici, ak majú od svojho duchovníka požehnanie nosiť čotky, nemali by ich nosiť iba na ukážku, aby ich všetci videli. Používanie čotiek by ich majiteľ nemal vnímať ako módný atribút, tým menej ako znak nadradenosti nad ostatnými.“

Používanie čotiek by nemalo viesť k sebavychvaľovaniu a pýche. V opačnom prípade bude ich použitie podobné farizejstvu. V tejto súvislosti niektorí kňazi odporúčajú, aby ich duchovné deti používali čotky viac-menej tajne. Treba mať na pamäti, že čotky, ktoré sú „duchovným mečom“ a vo svojom zložení obsahujú kríž, si vyžadujú osobitný, úctivý postoj, ako to vyžaduje každý obraz pravoslávneho kríža.

Život kresťanského askétu je práca a modlitba. „*Bez prestania sa modlite.*“ (1 Tes 5, 17) Tieto apoštolské slová povzbudzujú svätých mužov k mnohým modlitbám. Ale najznámejšia z nich bola takzvaná Isusova modlitba: „*Hospodi Isuse Christe, Syne Božij, pomiluj mňa hrišneho!*“ Krátkosť a jednoduchosť tejto modlitby umožňuje každému z nás zahrnúť túto krásnu modlitbu do našej každodennej činnosti (samozrejme, s požehnaním svojho spovedníka) a povedať to určitý počet krát (50, 100, 200) za deň. Ale ako sa máme modliť a zároveň sledovať, koľkokrát sme modlitbu vyslovili? Pomáhajú pri tom uzlíky na čotkách. Väčšinou je to uzavretá niť pozostávajúca z malých uzlíkov rozdelených na desať, ktoré končia korálkou alebo väčším uzlíkom. Najbežnejší počet uzlíkov na čotkách je 50 alebo 100. V monastieroch používajú mnísi čotky, ktoré môžu obsahovať niekedy aj 1000 uzlíkov.

Zatvorenie šnúry na čotkách predstavuje význam neprestajnej alebo večnej modlitby, ktorú sa modlíme nepretržite. Modliaci sa človek si prstami ľavej ruky ohmatáva uzlíky v rovnakom čase, ako začne hovoriť modlitbu. Každý uzlík je jedna modlitba. Po dosiahnutí veľkého uzlíka alebo korálky sa zvyčajne zastavíme a povieme modlitbu „*Bohorodice Divo...*“ alebo „*Dostojno jest...*“ a potom znova Isusovu modlitbu. Na konci nášho počtu modlitieb je zvykom čítať modlitbu Otče náš.

„*Tak, ako s každým posvätným predmetom, tak aj s čotkami je potrebné zaobchádzať zbožne a s pokorou, nie iba vystavovať ich na parádu. Čotky sú určené ako prostriedok na získanie zručnosti neustálej modlitby. Tí, ktorí sa modlia Isusovu modlitbu každý deň, snažia sa čo najviac sa v modlitbe zdokonaľovať a vyslovovať ju bez najmenšej pozornosti na niečo iné.*“ Modlitba nemá byť rýchla a bez kajúcneho postoja. Má byť úprimná a čistá a hlavne od srdca. Snažme sa aj my, s čotkami alebo bez nich, modliť sa čo najúprimnejšie a vtedy to pre nás bude mať ten krásny blahodarný účinok, ktorý všetci potrebujeme, aby sme získali život večný.

Mgr. Daniel Havaj

Zdroje: azbyka.ru/chyotki, pravoslavie.ru/113641.html, ikonaspas.ru/katalog/muzhskie-imennye-ikony/ikona-amvrosij-optinskij-18h24-sm-v-oklade, sunlight.net/wiki/ikona-serafima-sarovskogo-znachenie-v-chem-pomogaet-molitva-k-obrazu.html

SMÚTOK A ZÚFALSTVO PORFIRIJ KAVSOKALYVITA

Raz mi starec povedal: „*Keď k nám príde a usídli sa v nás Christos, vyplní celú našu dušu a vtedy odídu všetky naše nesprávne predstavy, všetky problémy, všetky trápenia. Vtedy odíde aj hriech.*“ Nechápano som sa ho opýtal: „*Ako to myslíte, odíde hriech otče, keď vo Svätom Písme sa píše, že ak by sme na zemi prežili hoci len jeden deň, aj vtedy by sme zhrešili.*“ (porov. Jób 14, 4-5). Starec sa na mňa smutne pozrel a povedal: „*Čo ti mám na to povedať, keď mi nerozumieš?*“ Snažiac sa pochopiť otca Porfirija, zobral som doma do rúk Sväté Písmo a začal som hľadať odpoveď na moju otázku. Starec vychádzal z Prvého listu svojho obľúbeného evanjelistu Jána Bohoslova: „*Viete predsa, že On sa zjavil, aby sňal hriechy, ale v ňom nieto hriechu. Kto zostáva v ňom, nehreší; kto hreší, ten Ho nevidel; ani nepoznal.*“ (1Jn 3, 5-6). Tak teda moja otázka už nepatrila otcovi Porfirijovi, ale evanjelistovi Jánovi. Bolo jasné, že moje úsilie je zbytočné, pretože som sa snažil rozumom pochopiť tie pravdy, do ktorých môže človek preniknúť iba, ak ich sám zažije. Evanjelist Ján a otec Porfirij, ktorí mali duchovnú skúsenosť, sa vyjadrovali rovnakým jazykom.

Bol som emočne rozhodovaný a starec sa mi snažil poradiť: „*Či som ti nehovoril, že ak odvážne a úplne otvoríš svoje srdce pred Bohom, vojde doň a urobí ho neschopným hrešiť? Rozumieš mi? Urobí ho neschopným zla. Hospod', ktorý žije v našom srdci, nás miluje a robí nás dobrými a krotkými. Ak sa budeme chcieť hnevať, urobiť niekomu zle, nebudeme schopní to urobiť. A vtedy sa naplnia na nás apoštolské slová: „Už nežijem ja, ale žije vo mne Christos.“ (Gal 2, 20). Vtedy precítiš tento stav a nahlas povieš tieto slová vo svojom vnútri. Alebo si myslíš, že apoštol Pavol od radosti stratil hlavu, keď to písal? Či sa Christos zmenil? Aký bol predtým, taký je aj teraz...*“

Starec zdôrazňoval: „*Nikdy nesmúť; dieťa moje. Christos vstal z mŕtvych, aby nám už teraz daroval veľkú radosť a lásku. Začnime sa už teraz snažiť byť stále viac a viac účastníkmi svetlého, nekonečného dňa Kráľovstva lásky Christovej.*“

„*Často mám návaly smútku, otče.*“

„*Prečo tráviš celý deň zavretý doma?*“

„*A čo mám robiť?*“

„*Chod' na exkurzie, túry... Prináša to veľký úžitok.*“

„*Pani N., čo vám hovoril starec, keď tak náhle odišiel do večnosti váš muž, ktorý bol ešte taký mladý?*“

„*Otec Porfirij mi vtedy veľmi pomohol, keď som, prirodzene, upadala do veľkého smútku a začínali ma trápiť otázky: Bože, prečo si ho zobral tak skoro? Veľmi som bola vtedy ubitá, často ma trápil veľký žiaľ. Až tak, že som sa niekedy od nemohúcnosti nemohla ani postaviť zo stoličky. Starec mi radil: „Keď príde smútok, hneď sa postav a chod' na prechádzku do lesa.“ Opýtala som sa otca Porfirija, kam pôjdem, ak bude večer. A on odpovedal: „Ak sa nedá nikam ísť, spomeň si na niečo pekné, povedzme, park, ktorý ste navštevovali spolu s mužom a deťmi alebo nádherný západ slnka, kto-*

ry ste obdivovali na brehu mora. Nevpúšťaj do svojej mysle zlé myšlienky a modli sa: „Hospodi, Isuse Christe, pomiluj môjho muža, pomiluj aj nás.“

Vďaka starcovi som neochvejne veril, že existuje spojenie medzi Cirkvou bojujúcou a Cirkvou sláviacou.

Jedna žena, ktorá prežívala veľký smútok kvôli smrti svojho manžela, bojazlivo vošla do kémie otca Porfirija. Jej prvá slová boli: „*Otče, stratila som muža! Som zúfalá!*“ Starec jej odpovedal: „*Stratila si seba, pretože si stratila svoju vieru! A muža si nestratila. Taká bola Božia vôľa. Zobral ho, tak ako zoberie aj nás. Vidím, že sa veľmi bojíš a kvôli tomu máš niekedy návaly obrovského žiaľu. Sama si spôsobuješ problémy, a nielen sebe, ale aj svojim deťom. Veď ony trpia, keď ťa vidia každý deň bezútešne plakať.*“ Starec ju upokojil, pomohol jej vyriešiť niektoré problémy, ktoré ju trápili, ale to najhlavnejšie - vdýchol do nej vieru v Boha a nádej na stretnutie s manželom na nebesiach.

Starec: „*Všetkých kresťanov... celý svet, aj veriacich aj neveriacich, nič jedno - odlúčenie od Boha.*“

N.: „*Úplne súhlasím, otče.*“

Starec: „*Odlúčenie od Boha vedie k samote... Rozumieš?*“

N.: „*Vedie k ťažkostiam, jednej, druhej... Vedie k neistote zo zajtrajška...*“

Starec: „*A keď sa spochybňujú Tajiny... Teraz je všade toľko doktorov, psychiatrov, psychoanalytikov, psychológov, ktorí sa zaoberajú liečbou chorých. Ale akí sú to vôbec chorí? A kto si ty, aby si liečil chorých? A záver je vždy ten istý: „Tak, pán doktor, čo ste našli?“ „Nič ti nie je... Zvýšený pocit nechránenosti...“ A čo to je? Nepodriaďujeme sa s láskou Christovi, preto prichádza diabol a prevracia nás hore nohami.*“

preložila J. Kapraľová

Zdroj: „Porfirij Kavsoalkalyvit: Cvjetoslov sovetov“ (dostupné na predanie.ru). **Foto:** idnes.cz

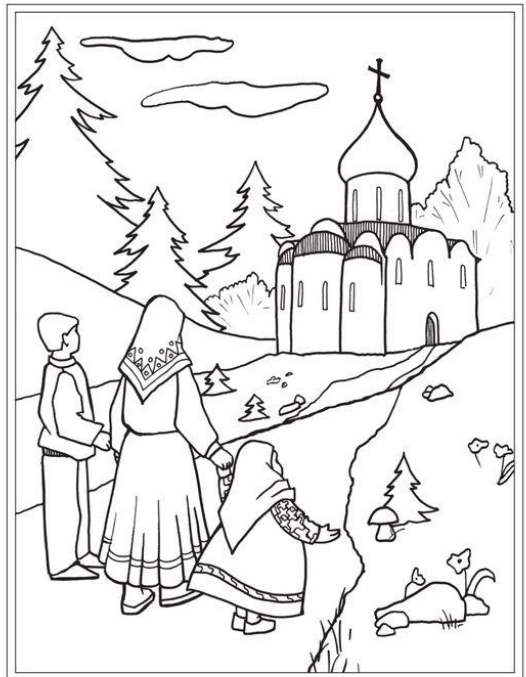
OVEČKA

Podobenstvo o perle

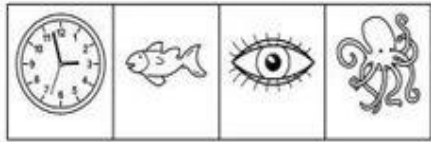
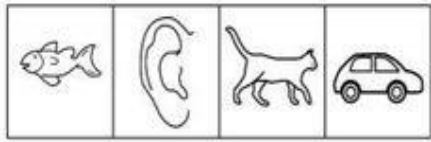
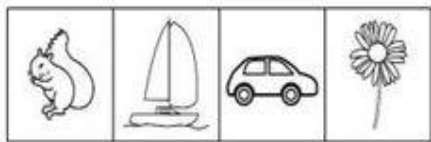
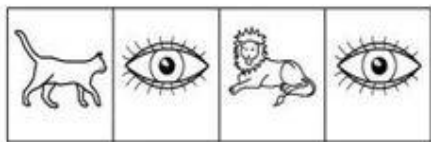
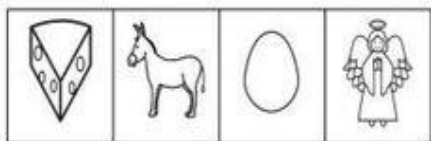
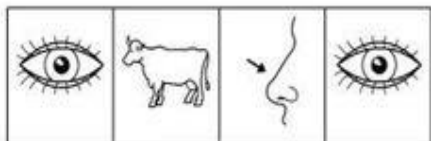
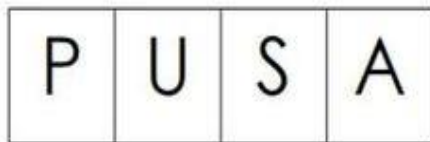
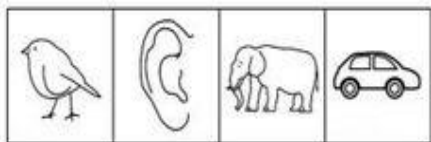
Milé deti! Je tu mesiac október a s ním aj nové vydanie Ovečky. Tentokrát sa budeme venovať krátkemu podobenstvu o perle.

„Nebeské Kráľovstvo sa podobá aj kupcovi, ktorý hľadá vzácne perly. Keď nájde veľmi cennú perlu, ide, predá všetko, čo má, a kúpi ju.“ Mt 13, 45-46

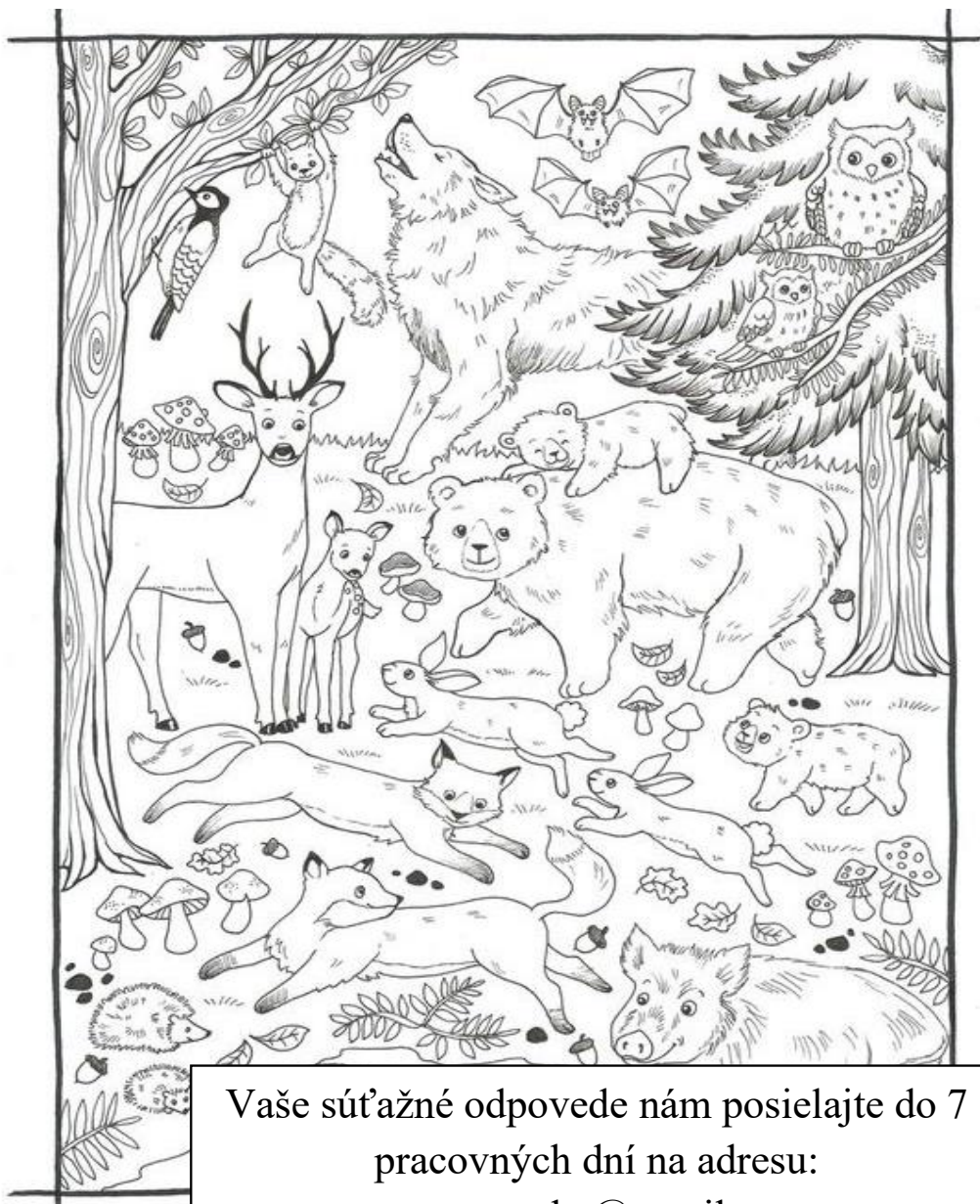
Perla je krásna, čistá, vzácna. Božie Cárstvo je ako tá najvzácnejšia perla. Je vzácne a jedinečné. Nedá sa len tak nájsť. Nie je viac iných, len to jedno je. Kupec krásnu perlu hľadal. Vytrvalo. Preto aj my sa snažíme vytrvalo skrze Činy, svätú Liturgiu a ďalšie Bohoslúženia, ktoré nám ponúka Cirkev dôjsť do Nebeského Cárstva.

Vylúšti slová. Začiatkové písmenká ti pomôžu.

Napiš nám do redakcie svoje zážitky z prázdnin. Aké chrámy si navštívil a čo ti počas letných mesiacov chýbalo? Obrázok si môžeš vyfarbiť.

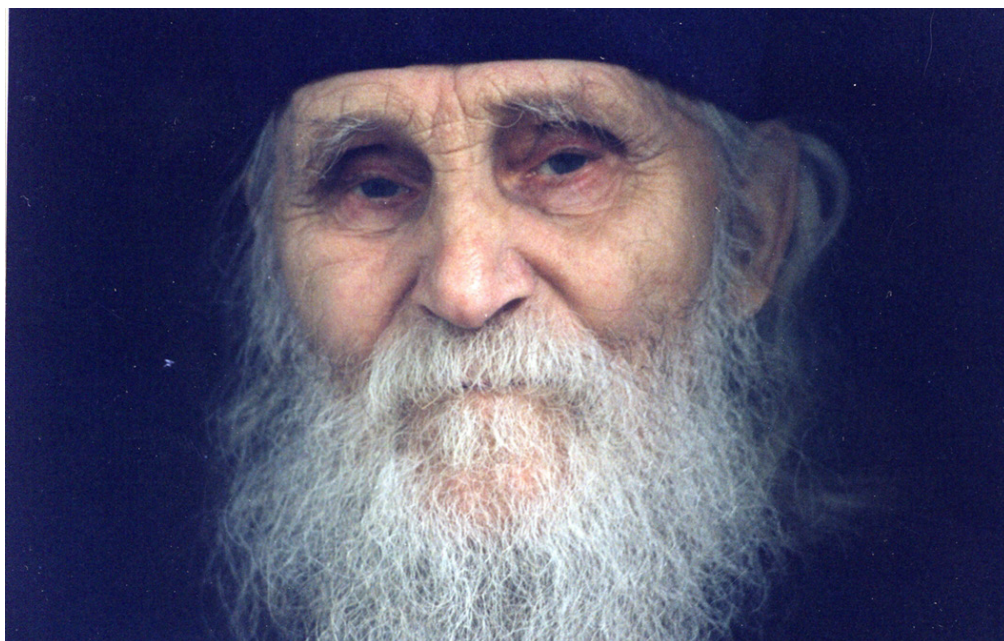
Vaše súťažné odpovede nám posielajte do 7 pracovných dní na adresu:
sutaz.ovecka@gmail.com.

STAREC PROTOJEREJ NIKOLAJ GURJANOV

„Najlepší priatelia sú svätí, nikdy ťa nezradia. Dôveruj viac Hospodu a Jeho svätým a budeš menej rozrušený nečestnosťou a zradou.“

„Keď nájdeš Boha, tak v tebe bude žiť celé nebo, s celou jeho nekonečnou velebou a božskou krásou, s ktorou sa nedá nič na zemi porovnať... Toto je plnosť lásky človeka k Bohu.“

„Boh je vždy blízko človeka! On je najvernejším Priateľom, veď aj Evanjelium nám hovorí: Vy ste Moji priatelia, ak robíte, čo vám prikazujem. (Ján 15, 14) On, Ktorý je Živý, počuje nielen naše modlitby a prosby, no ešte pred tým, než Ho začneme prosiť, nám dáva všetko potrebné pre náš život. Len vždy sa k Nemu treba obracať s láskou a dôverou.“

„Naše myšlienky a slová majú veľkú moc na svet okolo nás. Modlite sa so slzami za všetkých: za chorých, slabých, hriešnikov, za tých, za ktorých sa nemá kto modliť. Neustále volajte k najsladšiemu Spasiteľovi sveta: Hospodi Isuse Christe Syne Boží pomiluj mňa hrišneho.“

„Prečo by sme mali celý čas hovoriť o antichristovi, keď našim životom je Kristus! Všetko je v ňom a od Neho pochádza! Kristus, hovorí nám Evanjelium, je Radosť, v ktorej niet strachu... Je Láska, ktorá nepozná a vyháňa strach... S Christom, my pôjdeme na muky, na Golgotu i na kríž, no spolu s Ním vstaneme do Života, do Večnosti...“

MONASTIER ŽIČA

Monastier Žiča je srbský ženský pravoslávny monastier z 13. storočia neďaleko Kraljeva v Srbsku. Monastier spolu s chrámom Uspenija bol postavený prvým srbským kráľom Štefanom Prvokoronovaným a prvou hlavou srbskej Cirkvi, svätým Sávom.

Žiča bola sídlom arcibiskupa (1219-1253) a podľa tradície korunovačný chrám srbských kráľov. Aj keď kráľ mohol byť korunovaný v akomkoľvek srbskom chráme, nikdy nebol považovaný za pravého kráľa, pokiaľ nebol pomazaný v Žiči. Monastier Žiča bol v roku 1979 vyhlásený za kultúrnu pamiatku mimoriadneho významu a je chránený Srbskom. V roku 2008 Žiča oslávila 800 rokov existencie.

Monastier založili v rokoch 1208 až 1230 kráľ Štefan Prvokoronovaný a svätý Sáva v štýle Rascian s pomocou gréckych majstrov. Štefan Prvokoronovaný tiež nariadil, aby budúci srbskí kráľi boli korunovaní v Žiči.

V roku 1219 srbská Cirkev na-

dobudla autokefálnosť a archimandrita Sáva sa stal prvým srbským arcibiskupom. Monastier pôsobil ako sídlo arcibiskupa všetkých srbských krajín.

Svätý Sáva korunoval svojho staršieho brata Stefana Prvokoronovaného ako „Kráľa celého Srbska“ v Žiči. V roku 1221 sa v Žiči konala synoda, ktorá odsúdila bogomilstvo.

Počas obdobia osmanskej nadvlády monastier opakovane opustili, potom bol prestavaný. Medzi prvou a druhou svetovou vojnou prešiel monastier veľkou obnovou zásluhou svätého biskupa Nikolaja Velimiroviča a veľké práce na jeho konzervácii boli vykonané po zemetrasení, ktoré oblasť zasiahlo v roku 1987. Hlavný chrám monastiera, postavený v štýle Raška, je zasvätený Vozneseniju. Keď bol dokončený, stal sa vzorom a zostal ním celé 13. storočie, čím ako zárodok novej éry zaujal kľúčové miesto v dejinách architektúry v Raške. V jeho interiéri sa nachádzajú dve vrstvy malieb:

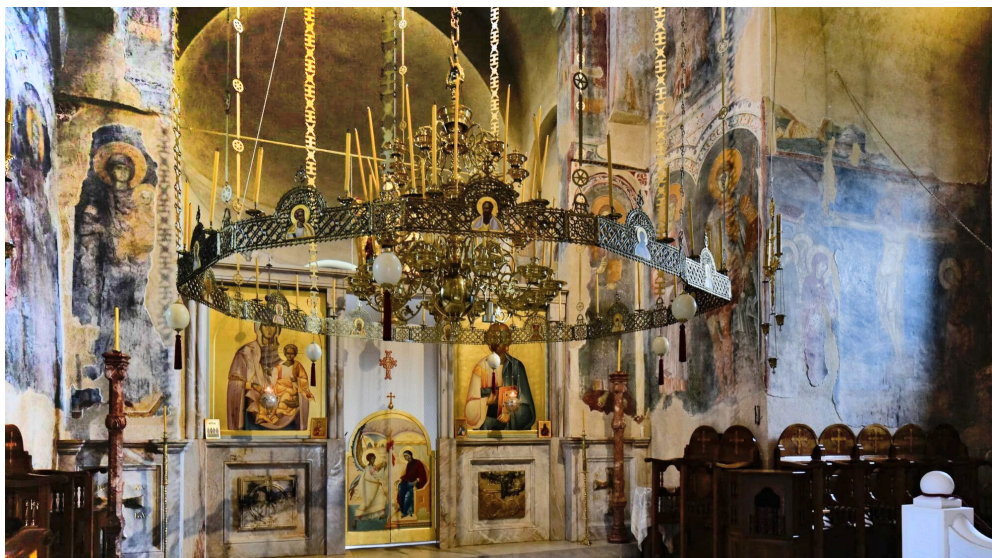

staršia, vytvorená okolo roku 1220, ktorá patrí medzi tzv. zlatý vek srbského maliarstva a mladšia, vytvorená na začiatku 14. storočia, patriaca k maľbe z obdobia kráľa Milutina, ktorá vznikla pod vplyvom paleologickej renesancie, o ktorej možno povedať, že ide o reprezentatívne ukážky maliarskej tvorby svojej doby.

Vo vnútri komplexu, na východ od hlavného chrámu, sa nachádza menší chrám zasvätený svätým Teodorovi Tyronovi a Stratilatovi, postavený v 14. storočí.

Nikola Kahancová

Zdroj: en.wikipedia.org. **Foto:** zica.org.rs, orthodoxartsjournal.org

PRÍBEHY O ZÁZRAČNOM UZDRAVENÍ VĎAKA POMOCI SVÄTÉHO GABRIELA URGEBADZE

Prinášame Vám niekoľko ďalších svedectiev a príbehov o zázrakoch, ktoré sa udiali vďaka svätému Gabrielovi Urgebadze, známom svätcovi nedávnych čias z Gruzínska.

Istá Daria raz rozpovedala príbeh: „Susedovo dieťa prešlo auto. Jeho lebka bola zlomená. Dieťa bolo odsúdené na smrť. Bola vykonaná operácia, ktorá trvala štyri hodiny. Po operácii dieťaťu však opuchla tvár a jazyk, čo nevestilo nič dobré. Po pomazaní olejom od svätého Gabriela opuch klesol a dieťa sa začalo postupne uzdravovať a ožívať. Z nemocnice ho nakoniec pustili a do dnešných čias sa cíti dobre.“

Svedectvo Lely Tsirekidze: „Minulý rok v marci mi diagnostikovali nádory na prsníku a vnútorných orgánoch. Takmer všetci onkológovia trvali na operácii. Išla som k hrobu otca Gabriela, aby som sa rozhodla, čo mám robiť. Potom som mala nasledujúcu víziu: Otec Gabriel tam stál a usmieval sa na mňa. Bola som

naplnená vierou a operáciu som odmietla. Potom som pravidelne chodila k hrobu svätého Gabriela a pomazávala sa olejom z jeho hrobu. Pred dvoma mesiacmi som absolvovala vyšetrenie. V mojom systéme sa nenašlo nič, čo by pripomínalo nádor. Predtým mi lekári dali tak dva týždne života, ak by som operáciu nepodstúpila.“

Príbeh Pelagije Tamarashvili „Lekári zistili, že mám fibróm a myóm. Potrebovala som teda podstúpiť operáciu. Kvôli mojej chorobe som z času na čas nemohla hovoriť. Môj príbuzný mi priniesol trochu oleja od otca Gabriela. Dvakrát som sa ním pomazala a cítila úľavu. Keď som sa ním chystala pomazať tretíkrát, cítila som, že opäť strácam reč. Povedala som si, že to nepomáha a v ten večer som išla spať bez toho, aby som sa pomazala olejom. V tú istú noc sa mi sníval sen. Prišiel ku mne domov kňaz s veľkou bradou a povedal: „Tu nariekaš: ‘Nepomáha to, nepomáha to,’

ale čo ti môže pomôcť, ak si sa nemodlila? Modli sa a uvidíš, či to pomôže alebo nie. Pozri sa na mňa. Som kňaz a mám bradu. Mal by som bradu, keby som nebol kňazom? Hovoríš, že veríš, ale nemodlíš sa. Čo je to za vieru? Modli sa a dostane sa ti pomoci.“ Zobudila som sa. Začala som sa pomazávať olejom a počas toho som sa modlila. Včera urobili ultrazvuk a nič nenašli. Doktor sa od úžasu takmer zbláznil.”

Tatiana Vasiliou

Zdroj: www.orthochristian/65883.html

PRÍBEH NA ZAMYSLENIE

Žena, ktorá sa vždy modlila, aby uvidela Isusa Christa vo svojom dome, dostala správu, že Christos zajtra príde do jej domu. Bola nesmierne šťastná a na druhý deň začala pripravovať svoj dom, upratovala a začala variť. Zrazu bolo počuť klopanie na dvere. Bežala otvoriť mysliac si, že je to sám Christos, ale namiesto toho to bol malý chlapec, ktorý žiadal kúsok chleba na jedenie. Žena povedala malému chlapcovi, aby odišiel, pretože očakáva Christa. Vrátila sa, aby pokračovala v prípravách, ale zrazu jej znova ktosi zaklopal na dvere. Opäť bežala otvoriť mysliac si, že je to Christos, ale namiesto toho to bol starý muž, ktorý žiadal kúsok chleba, pretože bol veľmi chudobný. Opäť zo svojho vzrušenia čakajúc na Christa povedala starcovi, aby odišiel a vrátil sa inokedy. „Teraz je už neskoro a Christos neprišiel do môjho domu,“ pomyslela si a bola zarmútená, čakala a čakala, ale Christa nebolo. Žena išla teda nakoniec spať. V noci sa jej sníval sen, v ktorom videla Christa z diaľky a spýtala sa Ho: „Prečo si neprišiel do môjho domu, Pane? Všetko som pre Teba pripravila.“ Christos žene odpovedal: „Prišiel som dvakrát a zaklopal som na tvoje dvere, ale ty si ma odmietla.“ Vtedy si žena spomenula na príchod malého chlapca a starého muža, ktorí prišli požiadať o jedlo. Padla so slzami ľútosti na kolena za to, že nedovolila Christovi vstúpiť do svojho domu.

Tatiana Vasiliou

Zdroj: Facebook. **Foto:** ikona.in.ua

СТИХОДНÝ NOVÝ MUČENÍK MAKARIOS (+ 1590) (6. 10. / 19. 10.)

Narodil sa v meste Kios v Bithýnii (Malá Ázia) kresťanským rodičom Petrovi a Anthouse. Pri krste dostal meno Manuel. Keď bol o niečo starší, rodičia ho dali do krajčírskoho učenia. V osemnástich rokoch, sa jeho otec nechal poturčiť, dobrovoľne prijal islam a kvôli obchodu sa presťahoval do mesta Prusa (dnes Bursa).

Keď potom raz Manuel prišiel do Prusy pracovne, jeho otec si ho tam našiel a snažil sa ho prinútiť, aby sa aj on dal poturčiť. Manuel nechcel a všetko, čo mu jeho otec hovoril, odmietal.

Otec ho nakoniec donútil k tomu, aby s ním šiel k sudcovi. Pred sudcom otec povedal, že jeho syn mu sľúbil, že sa stane moslimom. Manuel to poprel, bol proti slovám svojho otca a trval na tom, že nikdy nič také nesľúbil. Jeho slová boli však márne, na súde ho zbili a potom proti jeho vôli, násilne obrezali.

O niekoľko dní neskôr sa Manuelovi podarilo opustiť tajne Prusu. Vydal sa na Svätú horu Athos a potom, čo navštívil niekoľko monastierov a skýtov, sa rozhodol usadiť vo svätohorskom skýte svätej Anny. Tam sa oddal pokániu pod duchovným vedením skúseného starca, kde nakoniec prijal mnišsky postrih s menom Makarios. Dvanásť rokov prebýval v pokáni, v pôste a modlitbe, stal sa skutočne ctihodným mníchom, ale pokoja nemal. „*Kto ma zaprie pred ľuďmi, toho aj ja zapriem pred svojím Otcom v nebi.*“ (Mt 10, 33). Tieto Christove slová neustále zneli Makariovi v ušiach. Rozhodol sa preto, s požehnaním svojho starca, vydat' sa do Prusy a tam pred všetkými vyznať svoju vieru v Christa.

Odišiel do Prusy a tam, pred všetkými vyznal, že verí v Christa a Mohameda potom označil za falošného proroka. Keď to Turci počuli, vrhli sa naňho a zbili. Potom ho predviedli pred sudcu. Tam Makarios, svoju vieru v Christa ako pravého Boha znovu vyznal, odmietol islam s vysvetlením, že bol proti svojej vôli donútený k obriezke. Povedal, že Christos je pravý Boh, ktorého sa nevzdá, neopustí svetlo, aby vstúpil do temnoty.

Potom bol znova mučený a nakoniec, po stotridsiatich dňoch bičovania a ďalšom krutom zaobchádzaní, mu bola v októbri roku 1590 v Pruse, štátá hlava. Makariovo telo zostalo nejaký čas nepochované. Kresťania počkali na príležitosť získať telo nového mučeníka. Tajne ho vzali a pochovali. Jeho svätá hlava, ako vzácny poklad, bola poslaná do svätohorského skýtu svätej Anny.

SVÄTÝ NOVÝ MUČENÍK NIKOLAOS Z KARPENISI († 1672) (23. 9. / 6. 10.)

Nikolaos bol rodákom z mestečka Karpenisi. Keď mal pätnásť rokov, odišiel do Konštantínopolu, aby pracoval spolu s otcom, ktorý tam mal malý obchod. U jedného učiteľa sa Nikolaos začal učiť turecky. Pretože bol vnímavý a bystrý, dosiahol v tom značný úspech. Raz sa však stalo, že mu jeho učiteľ dal pred mnohými janičarmi za úlohu, aby prečítal text, ktorý obsahoval moslimské vyznanie viery. Toto vyznanie viery sa prednáša, keď sa prijíma islam. Bola to však pasca. Janičari, ktorí boli svedkami, keď čítal v turečtine tento text, povedali, že keď prečítal slová vyznania viery pred toľkými svedkami, prijal islam. Bol preto predvedený pred sudcu. Tam však Nikolaos neustálym odmietaním a krikom pred všetkými hovoril, že neprijal dobrovoľne islam, že je nevinný. Na sudcovo prehováranie potom povedal:

„Som kresťan a za svojho Boha považujem Isusa Christa. To, čo mi ponúkate a sľubujete, česť aj postavenie, to nepotrebujem. Ja verím v Christa a neodrieknem sa od Neho. V mene Christa zomriem a Turkom sa nestanem.“

Potom, čo takto vyznal svoju kresťanskú vieru, bol svätý Nikolaos vrhnutý do väzenia, kde mu nedávali ani chlieb, ani vodu. V pondelok 23. septembra roku 1672 mu bola sťatá hlava. Kresťania za veľkú čiastku jeho telo vykúpili a pochovali ho v monastieri Matky Božej na ostrove Chalki. Ctená hlava svätého nového mučenika Nikolaosa sa nachádza v monastieri Xeropotam, na Svätej hore Athos.

Zuzana Sadilková

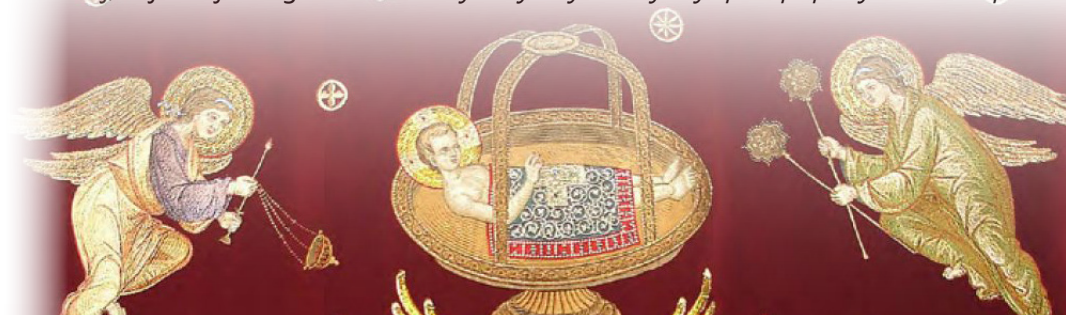
Zdroj a foto: zivotysvatych.blogspot.com

DÔSTOJNÝ OTČE, MILOVANÍ BRATIA A SESTRY, SLÁVA ISUSU CHRISTU!

Dnes sme sa zišli v tomto svätom chráme na svätej Liturgii. Naša duša zatúžila prísť bližšie k Bohu a porozprávať sa s ním v modlitbe. Všetci, ktorí sme tu prišli, sme tu chceli prísť. Jedných povzbudila túžba poďakovať Bohu, iných poprosiť Boha o pomoc a zdravie svojich blízkych a niekto prišiel hľadať stíšenie. Tieto naše osobné dôvody sú prirodzené. Určite sme si však všimli, že svätá Liturgia je plná rôznych prosieb, žalmov, čítame Evanjelium, počúvame kázeň, teda počúvame sa Božím slovom. Potom prichádza čas, keď počúvame, ako kňaz číta mená našich blízkych a my sa žehnáme, zapalujeme sviečky alebo len stojíme a modlíme sa spolu s ním.

Potom však prichádza Cherubínska pieseň. Bez ohľadu na to, či piesni rozumieme, všetci cítime, že nadišiel akýsi slávnostný moment. Svedčí o tom dokonca aj samotná melódia piesne *Iže Cheruvimi*, ktorá je často precízne spievaná, niekde dokonca z nôt, čo ešte viac zdôrazňuje hĺbku tohto chválospevu. Poďme sa však zamyslieť skôr nad obsahom tejto piesne a vysvetliť si, čo sa počas nej deje. Text piesne znie: *Iže Cheruvimi tajno obrazujušče, i životvorjaščej Trojci trisvjatuju pišň pripivajušče, vsjakoje nyňi žitejskoje otložim popečenije*. V preklade: *My, tajomne predstavujú Cherubínov a spievajú životodarnej Trojici trojsvätú pieseň, odložme teraz všetky svetské starosti*. Táto pieseň však pokračuje po veľkom vchode so Svätými Darmi: *Jako da Carja vsich podímem, anhelskimi nevidimo dorinosima činmi. Allijuja, Alliluja, Alliluja*. Teda: *Aby sme prijali Kráľa všetkých, ktorého anjelské zbory neviditeľne sprievádzajú...* Tieto dve časti tvoria jeden celok, avšak sú rozdelené prenosom Svätých Darov zo žertvenníka na prestol. Tak, ako je na Liturgii katechumenov stredobodom Evanjelium, ktoré sa na malom vchode vynáša, tak sú na Liturgii verých stredobodom Sväté Dary. Tie sa pri prenášaní dokonca vynášajú pred ikonostas a kňaz nimi žehná ľud.

Poďme však naspäť k Cherubínskej piesni a jej obsahu. Prejdeme si ho po častiach: *Iže Cheruvimi tajno obrazujušče* -> *My, tajomne predstavujú Cherubínov*. Týmito slovami nám Cirkev pripomína našu úlohu na Liturgii, pretože ju neslúži len kňaz sám a my pasívne stojíme, ale aj my aktívne participujeme na slúžení Liturgie. Tým, že predstavujeme cherubínske zbory, i naša Liturgia sa stáva odbleskom nebeskej, anjelskej Liturgie. ... *i životvorjaščej Trojci trisvjatuju pišň pripivajušče* -> *a spieva-*

júc životodarnej Trojici trojsvätú pieseň. Tak, ako anjeli spievajú pred Božím trónom, tak spievame aj my. Je to preto veľmi dôležitá úloha, ktorú na Liturgii máme a keďže máme napodobňovať beztelesné nebeské mocnosti, musíme sa podľa toho v tomto momente aj správať a k tomu nás vyzýva ďalšia časť piesne: *vsjakoje nyři žitejskoje otložim popečenije* -> *odložme teraz všetky svetské starosti.* Anjel nie je pripútaný k ničomu telesnému, preto aj my v tomto momente (počas celej Liturgie, ale najmä teraz) odložme všetky svetské starosti. To znamená, že sa nám nepatrí rozmýšľať o svojom živote, o svojich problémoch, riešiť, ako sa cítíme, čo budeme jesť, piť, kto nám čo povedal, ale z úcty k Liturgii a Svätým Darom sa plne sústreďme na to, čo sa v chráme deje. Odpútajme sa od zeme a vzlietnime v mysli k nebesiam. Aký moment pre našu dušu, zaťaženú mnohým pozemským! Sama som účastná Liturgie v radoch veriacich a pamätám si ešte na časy, keď som veľmi nerozumela, o čom sa spieva. Teraz však nejaké tri roky, odkedy chápem význam piesne, tak zakaždým ma tieto slová „*žitejskoje otložim popečenije*“ vytrhnú z rôznych úvah a navrátia k vnímaniu Liturgie. Posnažme sa preto aj my pamätať, čo je našou úlohou počas piesne *Iže cheruvimy. „Jako da Carja vsich podimem“* -> *„Aby sme prijali Kráľa všetkých.“* Prečo to všetko? Aby sme dôstojne prijali Kráľa všetkých, teda Christa v Eucharistii. Je to výzva k Prijímaniu, ktorá sa nachádza tu i v iných častiach Liturgie. Cirkev nás na každej bohoslužbe volá prijať Christa v Eucharistii. Aké je strašné, keď sme voči tomu ľahostajní a aké je krásne, keď Christa prijmeme.

Chcela by som povzbudiť všetkých nás, aby Liturgia vždy bola Prijatím Boha do nášho srdca, lebo keď Ho budeme prijímať teraz, máme nádej, že s ním bude naša duša prebývať večne, aj po našom odchode z tohto sveta. Verím, že je to úprimná túžba všetkých nás.

Christos posredi nas!

Anna Krajárová

SEPTEMBER NA NAŠEJ FARNOSTI (WALSALL, BIRMINGHAM, ANGLICKO)

September je náročný mesiac z mnohých dôvodov. Po lete sme vyčerpaní všetkými udalosťami z prázdnin, začína nový cirkevný a školský rok, oslavujeme viacero významných sviatkov našej Cirkvi. Toto obdobie, hoci náročné, je obzvlášť radostné a dôležité pre našu cirkevnú obec, pretože náš chrám je zasvätený sviatku Roždestva (Narodenia) Presvätej Bohorodičky.

Na začiatku školského roka sa stále spoločne pomodlíme k milostivému Bohu za to, aby deti a učiteľov požehnal, aby sa im s Jeho pomocou v škole darilo. V tento mesiac oslavujeme sviatok Narodenia Presvätej Bohorodičky, ktorému je náš chrám zasvätený. Na našich farnostiach je zvykom, že na chrámový sviatok sa kňazi neschádzajú na samotný sviatok, ale v jeho predvečer, teda na večerňu.

Takto môžu prísť viacerí kňazi a veriaci, ktorí nechcú svoju farnosť zanechať na samotný sviatok. Tento rok sme ich mali spolu päť. V deň sviatku Narodenia Bohorodičky nás zase poctil svojou návštevou pomocný biskup Maximos, ktorý navštevuje farnosti v okolí Birminghamu každý týždeň a takto nás poteší a duchovne posilní, za čo sme vďační. O pohostenie sa staráme všetci spoločne, teda každý prinesie, čo môže a takto máme jedla, sláva Bohu, až až. Je pekné, ak môžeme po Liturgii zostať a najesť sa spolu, porozprávať sa a duchovne posilniť.

Naša farnosť a samotný chrám má zaujímavú históriu a jeho celý príbeh je už dostupný na youtube: <https://youtu.be/Wrd9NenRP-V8?feature=shared>.

Nájdete tam rozhovor s kňazom otcom Johnom Nankivellom, ktorý túto cirkevnú obec založil. Je tam opísané, ako chrám odkúpili od anglikánskej cirkvi, ako sa postupne začali zhromažďovať pravoslávni veriaci zo všetkých kútov okolia a dokonca, ako niektorí ľudia zo susedstva prijali Pravoslávie práve preto, že tam videli aktívneho kňaza. Rozhovor je v anglickom jazyku, ale v blízkej budúcnosti k dispozícii budú aj slovenské titulky. Už sa na tom pracuje.

Dnes je farnosť pestrá a veľmi aktívna. Schádzajú sa tam pravoslávni veriaci zo všetkých možných kútov sveta. Otec John prednedávnom odišiel do dôchodku a s matuškou sa odsťahoval do Škótska k rodine, kde sa nachádza ďalšia známa a aktívna farnosť so zaujímavou históriou, o ktorej si snád v budúcnosti tiež napíšeme. Našu farnosť má teraz na starosti otec Samuel, ktorého sme si všetci nesmierne obľúbili a sme neskutočne vďační za to, že nám ho Boh poslal a takto chrám zostal v dobrých rukách. Začali tu aj nové aktivity ako krúžok ikonopisectva, byzantského spevu, stretnutia pre mladých, otázky a odpovede, štúdium Svätého Písma a mnoho iného. Sláva Bohu!

Tatiana Vasiliou

Foto: archív autorky, Dorin Budeanu

BLAHOŽELANIE MLADOMANŽELOM

V nedeľu 28. 7. mali v Zbudskej Belej (okres Medzilaborce) sobáš Štefan Pružinský a Helena Schirtová.

Milí naši mladomanželia, Štefan a Helenka! Zo srdca Vám chceme zaželať veľa lásky, aby kvitla každým dňom, veľa Božej blahodate, aby posväcovala Váš spoločný život a tiež veľa porozumenia, trpezlivosti a ducha obetavosti. Nech bude Vaše manželstvo svedectvom Christovej lásky a cestou k Vašej spoločnej spáse.

Na mnohaja blahaja lita!

V nedeľu 1. 9. mali v Spišskej Novej Vsi sobáš Matúš Krajcár a Anna Pružinská.

Milí mladomanželia, Matúš a Anička! Srdečne blahoželáme k Vášmu svadobnému dňu a od Boha vyprosujeme Jeho blahoslovenie a pomoc na spoločnej ceste k spáse. Nech Váš život bude plný lásky, trpezlivosti a vzájomného porozumenia. Želáme Vám veľa krásnych rokov strávených s Bohom a spolu.

Na mnohaja blahaja lita!

PODOBENSTVO O DOBROM A ZLOM

Raz jeden múdry muž zhromaždil svojich študentov a ukázal im obyčajný kus papiera, na ktorom nakreslil malú bodku.

Spýtal sa ich:

- Čo tu vidíš?

- Bodka - odpovedal jeden.

- Čierna bodka, - potvrdil ďalší.

- Tučná čierna bodka, - špecifikoval tretí.

A potom si ich obľúbený učiteľ sadol a plakal.

- Prečo plačeš? - študenti boli prekvapení.

- Plačem, lebo všetci moji študenti videli len čiernu bodku a nikto z nich si nevšimol čisto bielu plochu - je taká veľká, väčšia ako táto čierna bodka...

Takto to v živote je - najprv vidíme niečo zlé v ľuďoch, hoci dobrého je oveľa viac. A len málokto vidí „biely list papiera“...

Ako často súdime človeka len pre jeho malé chyby, pritom zabúdame na jeho cnosti.

jerej Marek Cicu

*„Otče, moja dcéra
žije pustý život.*

Ako ju môžem zachrániť?“

„Len s vlastnou svätosťou.

*Svätosť rodičov
zachraňuje ich deti.“*

UČITEĽ

Starý učiteľ stretol mladíka, ktorý sa ho opýtal: „Pamätáte si ma?“ Učiteľ si ho nepamätal. Vtedy mu mladý muž povedal, že bol jeho študentom. Profesor sa spýtal: „Áno? A čo robíš teraz?“ Chlapec odvetil: „Nuž som učiteľ.“ „Aké pekné, rovnako ako ja!“ povedal učiteľ. „Áno. V skutočnosti som sa stal učiteľom, lebo ste ma k tomu kedysi inšpirovali, chcel som byť ako vy.“

Starec bol zvedavý a požiadal mladíka, aby mu povedal viac. A mladý muž mu porozprával tento príbeh: Jeden môj kamarát, tiež študent, raz prišiel do školy s krásnymi novými hodinkami a ja som mu ich ukradol. Môj kamarát čoskoro na krádež prišiel a hneď sa postťažoval učiteľovi, ktorým ste boli vy. Vtedy ste povedali triede: „Hodinky vášho spolužiaka niekto ukradol počas dnešného vyučovania. Prosím toho, kto ich ukradol, nech ich vráti!“

Lenže ja som ich nevrátil, lebo som nechcel. Vy ste potom zavreli dvere a povedali ste nám, aby sme sa všetci postavili, lebo skontrolujete naše vrecká jedno po druhom. Ešte predtým ste nám však povedali, aby sme zavreli oči. Urobili sme to a vy ste nám prehľadávali vrecká. Keď prišiel rad na mňa, našli ste hodinky a vzali ste ich. Pokračovali ste v prehľadávaní všetkých vreciek, a keď ste skončili, povedali ste: „Otvorte oči. Hodinky som našiel.“

Nepovedali ste mi nič a nikdy ste túto príhodu nespomínali. Nikdy ste neprezradili meno toho, kto kradol. V ten deň ste navždy zachránili moju dôstojnosť. Nikdy v živote som sa nehanbil ako vtedy. Nepovedali ste ani slovo, a hoci ste ma nevyhrešili a nezavolali ma, aby ste mi dohovorili, pochopil som váš odkaz jasne. A vďaka vám som pochopil aj to, že takto má postupovať skutočný vychovávateľ.

Pán profesor, pamätáte sa na tú príhodu? A profesor prikývol: „Pamätám sa na tú situáciu, na ukradnuté hodinky, ako som prehľadával vrecká všetkých študentov. Na teba si však nepamätám, lebo pri prehľadávaní som mal aj ja zatvorené oči.“

Darina Oleárová

Zdroj: Bruno Ferrero, V zlatej knihe života (Malé príbehy pre potešenie duše) r. 2022

PIZZA TAŠTIČKY

Ingrediencie na cesto: 1 kg polohrubej múky, 1 droždie 1 KL soli, 2 KL kryštálového cukru

Postup: Zo surovín zamiesime pružné cesto, ktoré necháme vykysnúť. Vykysnuté cesto si podelíme na guľky veľkosti jablka, rozvaľkáme a kladieme na okrúhly tanier alebo tácku. Rozvaľkané časti potierame zmäknutým palmarinom/smetolom. Takto naskladáme 5 vrstiev, vrchnú vrstvu nemastíme. Opäť rozvaľkáme, urobíme cesto a krájame podľa potrebného tvaru na plech.

Ingrediencie na plnku: kečup, cesnačka/vegárky/opekačky/saláma, bazalka/oregano, čierne korenie, vegeta, olej

Postup: Cesto pokrájame buď na štvorce, alebo trojuholníky. Na každú časť cesta pridáme zmes zmiešanú z uvedených surovín (sójové produkty nakrájame na kocky alebo rezančeky) a stočíme do požadovaného tvaru. Pečieme do ružova v rozohriatej rúre na 220°C na masťnom papieri alebo vymastenom plechu. Po vybratí môžeme koláčiky potrieť olejom.

Po vybratí môžeme koláčiky

ŠVAJČIARSKA CIBULOVÁ POLIEVKA

Ingrediencie: 500 g cibule, 2 KL olivového oleja, 1/2 strúčika lisovaného cesnaku a 1/2 lyžičky cukru, 1 l zeleninového vývaru

Postup: Vo väčšom hrnci zohrejeme 2 lyžice olivového a pridáme 500 g nadrobno pokrájanej cibule. Na miernom ohni ju dusíme asi 30 minút. Keď zosklovatie a nadobudne zlatožltú farbu, pridáme cesnak a cukor. Medzitým necháme v druhom hrnci zovrieť zeleninový bujón. Pridáme ho do cibule, dobre pomiešame a keď zmes začne vriieť, zmiernime oheň. Okoreníme podľa chuti a pod pokrievkou varíme pomaly 20 - 30 minút. Do každého predhriateho taniera položíme kúsok chleba (môže byť opražený) posypaného čerstvo postrúhaným vegánskym syrom a petržlenom. Do polievky môžeme (nemúsime) pridať 150 ml červeného vína, naberieme do tanierov a podávame.

Zuzana Sadilková

Foto: súkromný archív a internet

† ЇСТИНА

OBSAH

Báseň.....	3
Akcie BPM.....	4
Akcie Česko.....	7
Cirkevné dejiny.....	10
Hľadáme sponzorov.....	11
Liturgické okienko.....	12
Pravoslávna duchovnosť.....	14
Ovečka.....	16
Poučenia svätých.....	19
Monastiere.....	20
Zázraky.....	22
Príbeh na zamyslenie.....	23
Novodobí svätí.....	24
Študentské práce.....	26
Pravoslávie vo svete.....	28
Blahoželanie.....	30
Na zamyslenie.....	31
Recepty.....	33

Obálka:

Pút do Uličského Krivého

Strana 2:

CSL – Vozdviženije Kresta Hospodňa

Strana 35:

Koláž fotografií z tábora v Grécku

Obálka:

Koláž fotografií z púte do Uličského Krivého

Dátum vydania: október 2024

ISTINA

Mesačník Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku – SYNDESMOS

Ročník XIX/2024. ISSN 1335-6739. Číslo indexu: EV 3633/09.

Vydavateľ: Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku – SYNDESMOS. IČO 17 075 947

Adresa redakcie: Bayerova 8, 080 01 Prešov

e-mail: clanky.istina@gmail.com

web: <https://bpmorthodox.sk/istina/>
Uzávierka prijímania príspevkov je vždy 10. deň v mesiaci. Cirkevne schválené.

Šéfredaktor: Tatiana Vasiliou - dočasne poverená funkciou

Redakčná rada: Peter Bobak, Jana Gubová, Daniel Havaj, Eva Kahancová, Nikola Kahancová, Jana Kapralová, Darina Oleárová, Zuzana Sadilková, Veronika Skysláková, Juraj Varecha, Tatiana Vasiliou

Korektúra: Juliána Molnárová, Zuzana Sadilková

Grafická a technická úprava: Jaroslav Smoleň, jerej Miroslav Guba

Tlač: GRAFOTLAČ Prešov

Objednávky na odber:

Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS

Redakcia časopisu ISTINA

Bayerova 8, 080 01 Prešov

E-mail: bpmslovensko@gmail.com

Cena za kus 0,60€. Ročný príspevok 7,20€ + poštovné na rok podľa počtu predplatných kusov (pre odberateľov zo Slovenska):

1 - 2 ks = 13 eur

3 - 10 ks = 16 eur

11 - 20 ks = 26 eur

21 - 40 ks = 36 eur

IBAN (Fio banka):

SK198330000002502282852

